

התבדלות והתחברות

"קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם" (במדבר ח'ו)

קח את הלויים - והזהירם שיהיו נבדלים מכלל ישראל בקדושה ובטהרה. זהו כלל הפרשה. וזהו לשון המקרא מתוך בני ישראל. שלא יהיו מעורבים עם כלל ב"י כ"כ. וטהרת אותם - שיהיו מצוינים בטהרה (העמק דבר להנצי"ב שם)

ויש לדעת דכמו שנהגה התורה בלויים נושאי ארון ברית ה' וכל הטפל לו במדבר. כך נהגו חז"ל בבית שני שיהיו ת"ח מובדלים מע"ה. ואמרו בגדי ע"ה מדרס לפרושין... וכמו שאז היו הלויים נושאי הארון והיו מרכבה לשכינה וגונדי דידה. כך ת"ח נושאים היום קדושת התורה ואפני קיומה לפי השעה. ובזה נעשים מרכבה לשכינה שתהא שרויה בישראל שהרי משחרב בית המקדש אין להקב"ה אלא ד"א של הלכה. ...וגם היום שפסק עניני טהרה בישראל משום שאין אפר פרה לנו. מכ"מ מובדלים המה ת"ח מכל המון עם ה', וכדתניא בספרי ברכה פי' ב' אש דת למו, מה אש כל המשתמש בה עושה בגופו רושם כך ב"א שעמלים בתורה ניכרים הם בין הבריות בהילוכם ובדיבורם ובעטיפתם בשוק. וכ"כ הרמב"ם הלי' דעות רפ"ה כשם שהחכם ניכר בחכמתו ובדעותיו והוא מובדל בהם משאר העם כך צריך שיהא ניכר במעשיו במאכלו ובמשקהו... ובדיבורו ובהילוכו ובמלבושו ובכלכלו דבריו ובמשאו ומתנו כו' (הרחב דבר להנצי"ב שם)

"ואתנה את הלויים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקדש" (במדבר ח'ט)
ואתנה וגו' - ה' פעמים נאמר בני ישראל במקרא זה להודיע חבתן שנכפלו אזכרותיהן במקרא אחד... (רש"י)

כל שררת ומעלת שום אדם מישראל אינו משלו לבד רק מכלל הכנסיה, כמו שאמרו ז"ל (חולין נ"ו ע"ב שמות רבה ל"ז א') על פסוק (זכריה י' ד') 'ממנו פינה ממנו יתד' כהניו ממנו מלכיו ונביאיו ממנו עיני שם, לפי שכל האומה קומה שלימה וכמו שהרגל צריך לראש כן הראש צריך לרגל, ואין מעלת כהנים ונביאים ומלכים מצד עצמם רק מצד בני ישראל שהם מהם ומכללם נבחרו. וכמו שאמרו (עיני תענית ל' ע"ב) דכל זמן שישראל במדבר היו נזופין לא נגלה שכינה למשה, ונאמר בחורבן (איכה ב' ט') גם נביאיה לא מצאו חזון' הגם דלא חטאו...
ובמלך נאמר (דברים י"ז ט"ו) 'מקרב אחיך תקים' שעל ידי שהם מקימים אותו ולוקחים אותו מקרב ומעמקי לב כל ישראל הוא קם ונעשה, כי המלך בעולם הוא דוגמת הלב בגוף כמו שמובא בספר יצירה, שהוא לב הקומה דכנסת ישראל.

ועל כן אמרו פרנס לפי הדור עיין שם בערכין (י"ז.). והסנהדרין נקראין עיני העדה (במדבר רבה ט"ו כ"ד שיר השירים רבה ה' י"ב) והכהן גדול הוא הראש של הכנסיה, וכן כל קדושת כהנים ולויים הוא הנאצל ונפרש מקדושת בני ישראל, ואף על פי שהם נתעלו מהם הוא מכח קדושתם דבני ישראל שנתגלית בשבט לוי ביותר, וזה טעם (במדבר ח' ה') 'קח את הלויים מתוך בני ישראל'.
ועל כן בפסוק ואתנה את הלויים בפרשת בהעלותך (שם פסוק י"ט) נאמר חמש פעמים בני ישראל ואמרו ז"ל (ויקרא רבה ב' ד') והובא ברש"י שם דלהודיע חיבתן של ישראל שכפל אזכרתן חמש

פעמים בפסוק אחד, ולמה הודיע חיבתן באותו פסוק דוקא, אבל שלא נחשוב בחירת הלויים מתוך בני ישראל שיש בזה חסרון לבני ישראל שרק הלויים נבחרו לעבודת ה' וכל ישראל נדחו ואינם ראויים לכך, על כן בא להודיע חיבתן במקום זה דייקא לומר דלא נבחרו הלויים אלא מתוך ריבוי חיבתן דבני ישראל, דמרוב חיבתן היה ראוי שיבחר מהם גם כן שבט לעבדו ולולי תוקף חיבת כל בני ישראל לא היו לויים נבחרים כלל וכל מעלתם מתוך בני ישראל ומצד מעלתן וחיבתן דבני ישראל.

ובכל דור ודור כפי מעלת הדור כולו כן הוא מעלת וקדושת הכהנים שבאותו דור והתלמידי חכמים וכל ראשי ישראל, וכמו בדור המדבר שהיה חביב מכל הדורות היה משה רבינו ע"ה התלמיד חכם והנביא שבאותו דור רבן של כל החכמים והנביאים שבכל הדורות שלא קם כמוהו, ואהרן הכהן גדול גדול שבכל הכהנים שהרי בזכותן באו כולם וכן בכל דור ודור. (דברי סופרים-כד)

"...כולם הם בכלל הקדושה. כי בלי ישראל אין ללויים שום קדושה ומעלה, ורק ע"י ישראל יש להם מה שיש להם..." (חידושי הרי"ם קרח) ת"א ח"ב ע"ה הריב"ה מתיבץ יוסב השפ"ג.

רק מפני שישראל קיימים ובפנמיותם הם ממלכת כהנים וגוי קדוש - מקבלים הכהנים בגניזו את או כהונתם מכללות ישראל (מי מרום טז סא)

לך לך כו' ונברכו בך כו'.

כי אאע"ה רצה לקרב כל הברואים אליו ית' אך הרשעים לא היו כדאי ליהנות מאורו כדכתיב וימנע מרשעים אורם...

כמו דאיתא 'וירא אלקים האור כי טוב' - שהי' מאיר מסוף עולם וראה שאין כדאי לרשעים וגנוז כן הי' באברהם אבינו ע"ה שהי' מוכן להאיר לעולם מראשו לסופו אך שלא הי' כדאי הרשעים וגנוז הקב"ה אורו לבני"י.

ויבדלי - וא"ל לך לך כו' שיהי' מיוחד האור לו ולזרעו אחריו.

ובכח הבדל וגניזה זו ימשך אור מרחוק גם לכל העולם כמ"ש ונברכו בך כו'. ואברכה מברכך פי' מו"ז ז"ל שע"י שייטב בעיני שאר אנשים דרכו של אברהם אע"ה יוכלו להיות בכלל הברכה (שפת אמת לך לך תרמ"ה)

בסוכות נבדלין בניי מן האומות ע"י מצות הסוכה שהיא דירה מיוחדת לכל האזרח בישראל כו'. ולכן דוקא בחג מקריבין ע' פרים מול ע' אומות. לומר דכל מה שבני"י נבדלין לעצמם מזכין ג"כ לכל העולם. וכמו כן בביהמ"ק שהיו נבדלין בני"י האירו גם לכל העולם. וכן איתא במד' אלו היו האומות יודעין כמה ביהמ"ק טוב להם היו מעטרין אותו בזהבים ע"ש. וכן מצינו באאע"ה שביקש לקרב כל העולם אל הקב"ה ואמר לו לך כו'. וכשתהי' נבדל בפ"ע ע"ז ונברכו בך כל משפחות האדמה. כמ"ש מזה בחי' תורה של א"י ז"ל ע"ש פי' וירא (שפת אמת סוכות תרס"ד)

הנשמות הטובות... צריכות לפעמים התבדלות ופרישות מהנשמות הרעות... ומתוך ההתבדלות... יוכלו לרפא את המדוה של הנשמות הירודות...

נשמת ישראל בכללותה צריכה הבדלה מהעולם כולו (עו"ר ב' שצ-שצא)

שני קוים עוברים לפנינו בהדרגת הכלל והפרט, קו המבדיל, וקו המחבר.

הקו המבדיל היא ההתכנסות האישית, שהיא באה מתוצאת השאיפה להשלמה רוחנית פנימית, מחשבתית והרגשית, ומזה גם כן טבעית ופעולתית, המסתעפת ממנה, שרק איש המעלה בהתבודדותו יוכל להשיגה, לציירה ולקנותה וכל אשר ירבו עליו חברים ומתחברים הנם עושקים ממנו את האושר העליון של הבדידה האצילית, ושטף המעין המקיר כל כך חיים עליונים, טהורים ועזיזים, קדושים ונאצלים, הוא מזדער ומצטמצם.

בהדרגת הכלל באה במקומה הבדלה כתתית, **הבדלת שבט לוי** ביסוד האומה, **והבדלת הכהונה** מתוכו. בזמנים המאוחרים, **הבדלת חברים מעמי הארץ**, ובכלל הרי הוא התוכן הרחב של **הבדלת ישראל מן העמים**, ובהרחבה יותר קדומה, **הבדלת האדם** מכל הבהמה והחיה, על ידי הגדרה של חלקים מיוחדים, תורות ומשאת נפש מיוחדות, שבהם עומד עולמו הפנימי האנושי, המתנשא למעלה למעלה.

אבל בתוך עמקה של הבדלה זו התחברות והכללה גנוזות הן, כלולות הן בכללותה.

הכחות המפוזרים בכל המרחב, שמהם יבדל הנבדל, הולכים הם ופועלים לטובה בעצמיות העליונה של הצביון השלם הנבדל, והשאיפה מזיזה הזזה פנימית אדירה אצילית ומקודשה את כל המרחב.

האדם, בהתבדלותו מכל החי והתרוממו בספירתו העליונה הוא מתכשר דוקא על ידה להתעלה ולהאדר עד היותו צביון כללי, הנושא בתוכו את **ההתעלות הרחבה של כל העולם כולו**.

האומה המיוחדת, סגולה מכל העמים. בשמרה את כל סגולותיה הפנימיות, בהתבדלה מכלם, הרי היא מוכנה להתכשר להעשות **לאור גוים**, ותשועת אפסי ארץ.

השבט הלוי, בהתיחדותו בתנאיו המובדלים הרי הוא מתאצל והולך ושומר את צביונו, מתקדש ומתנשא עד היותו **לברכה לכללות האומה**.

והכהונה, בקדושה המיוחדת הרי היא מתעלה עד כדי שאיבה עליונה של רוח הקודש, **לאושר הכלל כולו**, ועילוי מהותו היותר פנימית.

החברים, יחידי הסגולה, בהבדלם מעמי הארץ, הרי הם שומרים את שאיפתם הרוממה, העולה למעלה למעלה מכל הערכים הרגילים, ומתחטבים להיות לנושאי כשרונות ורעיונות, שבהתפשטם הרי הם למקור **ברכה לרבים**, ובעמידת צביונם בחיים הרי החיים בעצמם מתבססים, מוצאים את ערכם, והולכים במסלה הקולעת אל מטרתם הנצחית והזמנית.

וזאת היא נחלת ד' בכל דרך הקודש, הפרדה על מנת התחברות, להיפך מההכללה הגסה, המדברת גדולות ואומרת לאגד הכל בחבילה אחת, ומאבדת את כל הוד רוחני ואצילי. וסוף כל סוף על ידי החשכת החיים נעכר אור הדעת הצלול, והאהבה הגסה המיוחדת של כל בריה מתגברת ונעשית מזוהמה, עד שהכל מתפרד, והארץ כולה תנוע כשכור מכובד פשעה. סטרא אחרא שרי בחיבורא וסיים בפירודא, וסטרא דקדושה שרי בפירודא וסיים בחיבורא, ושם גופיה איקרי שלום" (אורות הקודש בתלט)